

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΦΑΜΠΡ;

Ο Ερρίκος Φάμπρ ύπηρξε ένας μεγάλος και σοφός έντομολόγος, ό δοποίος κατώρθωσε νά μιλήσῃ σε μιά γλώσσα άπλη, νά προκαλέσῃ έτσι τό ένδικφέρον δύο τού κόσμου γιά τις έντομολογικές έρευνές του και ν' ανυψώσῃ τούς άναγνώστας του ώς τή βαθειά φιλοσοφία που ζεχύνεται απ' αυτά.

Ο Φάμπρ γεννήθηκε στά 1823 από φτωχή οίκογένεια και κατά τή νεότητά του, μετά τις πρώτες του σπουδές, έκανε τό δάσκαλο γιά νά κερδίζῃ τό ψωμί. Ήταν ένας άνθρωπος αύτοδημιούργητος κι' ένας άνεκδοτό του δείχνει πόση θέλησι κι' άντιληψι είχε: Τότε που ο Φάμπρ ήταν άκομα άπλος τελειόφοιτος τού γυμνασίου, ένας νέος που έπρόκειτο νά δώσῃ είσαγωγικές έξετάσεις στό πολυτεχνείο πήγε και τόν παρεκάλεσε νά τού κάνη μερικά μαθήματα 'Αλγεθρας. Ο Φάμπρ ζώμως δέν ήξερε ούτε λέξι από "Άλγεθρα". Ωστόσο δέχτηκε, γιατί είχε άνάγκη από τά χρήματα που θα κέρδιζε από τά μαθήματα αυτά.

Δανείστηκε λοιπόν μιά "Άλγεθρα" από κάποια βιβλιοθήκη, τήν μελέτησε δύο τή νύχτα και τήν άλλη μέρα άρχισε κιόλας τά μαθήματα. Εδίδαξε δέ τόσο καλά τόν μαθητή του, ώστε δ τελευταίος, κατά τις έξετάσεις στό πολυτεχνείο, ήρθε πρώτος στήν "Άλγεθρα".

Ο Φάμπρ έγινε κατόπιν καθηγητής τής Φυσικῆς και τής Χημείας σε διάφορα λύκεια τής Γαλλίας και, κατά τις ώρες που τού έμεναν έλευθερες, άρχισε νά παρακολουθήται έντομα. Μέ τό φακό στό χέρι, κυριευμένος από πάθος, έσκυθε πάνω από τά κατώτερα αύτά πλάσματα, μελετούμε με μιά άκούραστη ύπομονή τή ζωή τους και τις συνήθειές τους και άρχισε έτσι τήν υπέροχη σειρά τών έντομολογικών του άνακαλύψεων, άναλογο έργο τής οποίας κανένας άλλος έπιστήμων δέν παρουσίασε ώς σήμερα.

Τά πρώτα του έργα προκάλεσαν τό ένδικφέρον οχι μόνο τών έπιστημόνων, άλλα και τού λαοῦ κι' έκαναν γνωστό τόνομά του. Ο μέγας Παστέρ πήγε και τού ζήτησε πληροφορίες γιά τή ζωή τών μεταξοσκωλήκων και δύοπουργός τής Δημοσίας 'Εκπαίδευσεως, πήγε έπανειλημένως και τόν έπεσκέφθηκε στό 'Αθινιόν, όπου ήταν καθηγητής.

Μιά μέρα μάλιστα δύο Ντυρουΐ τόν πήρε μαζύ του ώς τό σταθμό τής πόλεως, όπου ήσαν συγκεντρωμένοι δύοι οι έπισημοι τού τόπου γιά νά χαιρετήσουν τόν υπουργό.

— Ξέρετε αύτό τόν άνθρωπο; είπε ο Ντυρουΐ δείχνοντας τόν Φάμπρ, που ήταν άπλα ντυμένος και συνεσταλμένος μπροστά σε τόσο κόσμο.

— Θά είνε κανένας έργατης, είπε κάποιος.

— Αύτός δέργατης που τόν άγνοείτε έσεις, απάντησε δύο Ντυρουΐ, είν' ένας από τού μεγαλυτέρους συφούς τού κόσμου.

"Όταν δέργατης πήρε τήν σύνταξί του, στά 1870, πήγε κι' έγκαταστάθηκε στό Σερινιάν, σ' ένα ταπεινό έξοχικό σπίτι, όπου ώς τό τέλος τής ζωής του συνέχισε τό έργο του, τό δόποιο δύο Ντάρβιν έχαρακτήρισε «ύπέροχο και θαυμάσιο».

Μολονότι τόν έτιμησαν ή 'Ακαδημίες και ή μεγαλύτερες έπιστημονικές έταιρείες τού κόσμου, δέργατης διατήρησε πάντοτε τήν θαυμαστή του άπλότητα και μετριοφροσύνη.

Στό Σερινιάν δέργατης έγραψε, έκτος τών άλλων, και τό περίφημο έργο του «Έντομολογικές Άναμνήσεις», ένα βιβλίο που δύος δύο κόσμους πρέπει νά τό διαβάση.

"Επειτ' από μακριά γηρατειά, τών δύοιων τίποτε δέν έταραξε τήν συνεχή έργασία, δέργατης έσθυσε στήν έπαρχιακή του κατοικία, τήν δύοια δέν είχε έγκαταλείψει σχεδόν καθόλου, δίνοντας ένα εύγενικό παράδειγμα μετριοφροσύνης στούς ένδοξους άνδρας και έργατικότητος στούς άλλους άνθρωπους.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ;

Τό μεγαλύτερο ύποβρυχιο τού κόσμου είνε τό «Συρκούφ», τού γαλλικού στόλου. "Έχει έκτοπισμα 2.926 τόνων και ταχύτης του φθάνει τούς 18 κόμβους είς τήν έπανειαν τής θαλάσσης και τούς 10 ένα καταδύσει. Τό πλήρωμά του άποτελείται από 150 άνδρες και έχει άκτινα δράσεως 12.000 μιλίων.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ;

"Η άλληλοσπιρασσομένη Ισπανία έχει πολλά και σπουδαῖα ναυτικά κέντρα, τά δύοια είνε τά έξης: 'Η Βαρκελώνη (ένας από τούς μεγαλύτερους λιμένες τού κόσμου, με πληθυσμό πλέον τού έκατομμυρίου), τό 'Αλικάντε (70.000 κάτοικοι), τό Μπιλμπάο (150.000 κάτ.), τό Κάδιε (70.000 κάτ.), ή Καρθαγένη (100.000 κάτ.), τό Σαντάντερ (85.000 κάτ.), ή Βαλέντια (320.000 κάτ.) και ή Μαλάγα που έχει 150.000 κατίκους και κλίμα ασύγκριτο σε γλυκύτητα.

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΕΠΕΚΡΑΤΗΣΕ Η ΣΥΝΗΘΕΙΑ ΝΑ ΣΤΟΛΙΖΩΝΤΑΙ Η ΝΥΦΕΣ ΜΕ ΑΝΩ ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΑΣ;

"Η συνήθεια νά στολίζωνται ή νύφες με άνθη πορτοκαλλιάς δφείλεται σ' ένα συγκινητικό έπεισόδιο, που έγινε στά 15.00 στήν Ισπανία. 'Εκείνη τήν έποχή, δ βασιλεύς τής Ισπανίας δέν είχε παρά μιά μοναδική πορτοκαλλιά στούς κήπους του. 'Η κόρη λοιπόν τού κηπουρού άγαπούσε ένα βοηθό τού πατέρα της που δέν μπορούσε νά τόν παντρευτή έπειδή ήσαν κ' οι δυό φτωχοί. "Έξαφνα τότε δ πρεσβευτής τής Γαλλίας, δ δόποιος έπρόκειτο νά ξαναγυρίσῃ στό Παρίσι, έπρότεινε στή ίνα κόρη νά τήν προικίσῃ δια τού έδινε ένα κλαδί πορτοκαλλιάς γιά νά τό φυτέψῃ στή Γαλλία, ήπου τό δέντρο αύτό ήταν έντελως άγνωστο.

"Εκείνη δέχτηκε και χάρις στά χρήματα που τής έδωσε δ Γάλλος πρεσβευτής μπόρεσε νά παντρευτή τόν έκλεκτό τής καρδιάς της. Και τήν ήμέρα τών γάμων της, γιά νά δείη τήν εύγνωμοσύνη της πρός τήν πορτοκαλλιά που είχε γίνει άφορμή τής εύτυχίας της, στόλισε τό κεφάλι της με λουλούδια της.

Ο Φάμπρ

ΕΞΕΔΟΘΗ

και άπεστάλη είς τά ύποπρακτορεία

"Η ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ,"

Τού ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρὸς

Ζητήσατέ την και από τά γραφεία μας.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ΤΗ ΦΡΑΣΙ: «ΤΑ ΕΙΔΑ ΟΛΑ, ΤΑ ΑΚΟΥΣΑ ΟΛΑ, ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ ΤΙΠΟΤΕ»;

Tήν ιστορική αύτή φράσι τήν είπε ή τραγική βασιλισσα τής Γαλλίας Μαρία - Αντουανέτα, λίγες ήμέρες πρό τής θανατώσεώς της, έπι τού ίκριωματος. Μέ τά λόγια της αύτά θέλησε νά δείη δηλητήριο της μακροθυμία τής ψυχής της, συγχωρώντας τούς έχθρους της.